

برخی از ویژگی‌های ارقام گلرنگ معرفی شده در ایران Some morphological characteristics of Safflower from Iran

سجاد طلایی*

کارشناس ارشد اصلاح نباتات، مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر، شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

گلرنگ گیاهی عمدتاً خودگشن، متعلق به خانواده کاسنی (Compositae) و یکی از گیاهان مهم دانه‌های روغنی است. در بین دانه‌های روغنی، این گیاه بومی ایران است و به دلیل تحمل بالا به تنش‌های غیر زیستی (شوری و خشکی) و همچنین کیفیت مطلوب روغن دانه، دارای اهمیت زیادی می‌باشد. در این شماره خصوصیات برخی از ارقام داخلی گلرنگ مورد بررسی قرار می‌گیرد. موارد ذکر شده از منابع و بروشورهای مرتبط با مؤسسات و سازمان‌های معرفی کننده ارقام مذکور استخراج گردیده است.

نام رقم	روش اصلاحی	سال معرفی	مناطق قابل کشت	درصد روغن	ویژگی
محلی اصفهان	انتخاب از توده‌های بومی	۱۳۶۸	اقلیم سرد و معتدل سرد	۲۹	بهاره، پر محصول و بدون خار
پدیده	انتخاب تک بوته از توده‌های بومی ارومیه	۱۳۹۳	اقلیم معتدل سرد	۲۷-۲۹	دارای عملکرد بالا، پاییزه، متحمل به سرما
سینا	وارداتی از ایکاردا	۱۳۸۶	اقلیم معتدل سرد و گرمسیر	۲۸	به‌عنوان اولین رقم دیم معرفی شده، زودرس، با تیپ رشد بینابین، مقاوم به تنش خشکی، خاردار، دارای گل‌های زرد- نارنجی
گلدشت	انتخاب تک بوته از توده‌های بومی آذربایجان شرقی	۱۳۸۷	اقلیم گرم و معتدل سرد	۲۵-۳۰	سازگاری وسیع، مقاوم به ریزش دانه، بدون خار، متحمل به سرما و قابل کشت در مناطق خشک، بهاره و زودرس

* Talaei.s@arc-ordc.ir

نام رقم	روش اصلاحی	سال معرفی	مناطق قابل کشت	درصد روغن	ویژگی
صفه	انتخاب تک بوته از توده‌های بومی اصفهان	۱۳۸۸	اقلیم سرد و معتدل سرد	۳۰	دارای سازگاری وسیع، رسیدگی یکنواخت، دارای گل قرمز، بدون خار، دارای عملکرد و روغن بالا
فرامان	انتخاب از توده‌های بومی	۱۳۹۰	اقلیم معتدل سرد	۳۰	متحمل به زنگ، متحمل به خشکی، بدون خار و گل‌های قرمز
زرقان ۲۷۹	انتخاب از توده‌های بومی	۱۳۶۸	اقلیم سرد و معتدل سرد	۲۹	پایزه با عملکرد بالا
گل مهر	دورگ گیری	۱۳۹۲	اقلیم سرد و معتدل سرد	۲۵-۲۷	سازگاری وسیع، بدون خار، دارای گلچه‌های رنگی، پایزه و متحمل به سرما
اراک ۲۸۱۱	انتخاب از توده‌های بومی اراک	-	اقلیم سرد و معتدل سرد	۳۱-۳۴	بهاره و پر محصول، گلچه‌های نارنجی متمایل به قرمز، خاردار، نسبتاً دیررس
پرنیان	انتخاب از توده‌های بومی	۱۳۹۵	گرم و معتدل گرم	-	بهاره و متحمل به سرما، بدون خار، عملکرد و پایداری بالا، گل سفید، متحمل به پوسیدگی فیتوفتورایی
ورامین ۲۹۵	انتخاب از توده‌های بومی	۱۳۶۸	اقلیم سرد	۳۱	پایزه، مقاوم به سرما و پر محصول

منابع:

امیدی ا، اوراضی زاده م، بضایی ا و همکاران. (۱۳۹۵) ارقام زراعی (گذشته و آینده). سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج جهاد کشاورزی. ۱۱۶ ص.

زاهدی ح، نورمحمدی ق، درویش ف، پاژکی ع، توحیدی مقدم ح (۱۳۸۵) بررسی عملکرد و درصد روغن دانه در ارقام و لاین های مختلف گلرنگ بهاره (*Carthamus tinctorious L.*)، گیاه و زیست بوم، ۲(۶)، ۳۹-۵۲.

میرزاخانی م، اردکانی م، شیرانی راد ا، عباسی فرا. (۱۳۸۱) بررسی اثرات تاریخ کاشت بر عملکرد و اجزای عملکرد ارقام گلرنگ بهاره در استان مرکزی. علوم زراعی ایران. ۴(۲)، ۱۳۸-۱۴۹.

وب سایت موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر (www.spii.ir)